



MINISTERIET FOR  
BØRN, UNDERVISNING  
OG LIGESTILLING  
STYRELSEN FOR  
UNDERVISNING OG KVALITET

# Instruks for tilskud til folkehøjskoler

---

## Indhold

Indledning .....	3
Formål med folkehøjskoleloven .....	3
Grundlæggende tilskudsbetingelser.....	3
Grundtilskud.....	3
Bygningstilskud.....	4
Årselever, kostelever.....	4
Årselever, dagelever .....	5
Model for udbetaling af forskud og tilskud .....	5
Nye skoler.....	6
Ledelseserklæring og revisorerklæring .....	6
Indberetningsskema for folkehøjskoler 2015/2016 .....	7
Tilskudstyper.....	7
Hjælp til udfyldelse af indberetningsskemaet .....	8

## Indledning

Tilskudsinstruksen er udarbejdet på grundlag af:

- [Lov nr. 1605 af 26/12/2013 om folkehøjskoler](#)
- [Bekendtgørelse nr. 844 af 26/6/2014 om tilskud m.v. til folkehøjskoler](#)
- [Finansloven](#)

Tilskudsinstruksen fastsætter i forlængelse heraf ministeriets myndighedskrav til opgørelse og indberetning af aktivitet samt regler for udbetaling af tilskud.

De i instruksen nævnte krav til indberetning af aktivitet udgør kun en delmængde af de krav, som lovgivningen stiller til skolerne for, at de er tilskudsberettigede.

Instruksen benytter følgende forkortelser:

LBK: Lovbekendtgørelse

BEK: Tilskudsbekendtgørelse

FL: Finansloven.

## Formål med folkehøjskoleloven

Loven omfatter folkehøjskoler, der tilbyder undervisning og samvær på kurser, hvis hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse, og som er godkendt af Kulturministeriet til tilskud. Undervisningen skal have en bred almen karakter. Enkelte fag eller faggrupper kan have en fremtrædende plads, men aldrig på bekostning af det almene. Skolernes virksomhed skal tilrettelægges ud fra deres selvvalgte værdigrundlag (LBK § 1, stk. 1)

## Grundlæggende tilskudsbetingelser

En folkehøjskole skal have mindst 24 årselever i det skoleår, der slutter i kalenderåret før finansåret, eller som et gennemsnit af dette skoleår og de to foregående skoleår. Endvidere skal skolen gennemføre længerevarende kurser af mindst 4 ugers varighed i mindst 20 uger i hvert skoleår, heraf skal mindst et kursus have mindst 12 ugers varighed. (LBK § 9, stk. 2 og 5)

## Grundtilskud

Staten yder til hver skole et årligt grundtilskud, der fastsættes på de årlige finanslove. Grundtilskud udbetales månedsvist forud til skolerne.

For skoler, der kun er virksomme en del af skoleåret, beregnes grundtilskuddet forholdsmæssigt.

Hvis en folkehøjskole i det andet kalenderår før finansåret har indtægter fra virksomhed, der ikke er omfattet af lov om frie kostskoler, reduceres grundtilskuddet med en procentdel, der fremgår af finansloven. I 2016 reduceres grundtilskuddet med 4 % af den del af indtægterne i kalenderåret 2014, der overstiger 2,6 mio. kr.

Indtægterne kan være:

- 1) Indtægter fra kurser, der ikke er omfattet af loven.
- 2) Indtægter fra udlejning af bygninger, lokaler og arealer, dog ikke udlejning af boliger til ansatte.
- 3) Øvrige indtægter fra virksomhed, der ikke er omfattet af loven, og som ikke nævnes i nr. 1 og 2.

Eksempel: En folkehøjskole har i 2014 haft indtægter uden for loven på 3.500.000 kr. Grundtilskuddet reduceres med 36.000 kr. = 4 % af (3.500.000 kr. – 2.600.000 kr.)

## Bygningstilskud

Bygningsgrundtilskuddet er sammenlagt med det almindelige grundtilskud, og bygningstaxametertilskuddet er sammenlagt med taxameter- og driftstilskuddene, som består af:

- driftstaxametertilskud til undervisnings- og fællesudgifter
- bygningstaxametertilskud
- øvrige aktivitetsbestemte tilskud

## Årselever, kostelever

En skoles årselevtal er summen af elever i hver kursusuge i et år divideret med 40. En årselev er således en regneenhed, der kan beskrives som ”en eller flere elever, der tilsammen har modtaget undervisning i 40 kursusuger”. Årselever opgøres med 5 decimaler.

En ugelev er en elev, der har modtaget undervisning en hel kursusuge.

En kursusuge er 7 kursusdøgn.

I en hel kursusuge skal der undervises mindst 21 timer eksklusiv pauser (f.eks. 28 lektioner af 45 minutter).

På kurser af en uges varighed eller mindre tæller eleverne kun med, hvis de har deltaget i hele kurset.

Et kursus skal vare mindst 4 døgn for at være tilskudsberettiget. En elev på et kursus, der varer mindst 4 døgn (4 x 24 timer) og mindre end en uge, medregnes i årselevtallet med 65 %.

På kurser af mere end 12 ugers varighed, hvor første eller sidste kursusuge er afkortet til mindst 4 døgn, medregnes den afkortede kursusuge i årselevtallet med 65 %.

#### Eksempler:

1. Et kursus varer fem dage. 20 personer starter på kurset, men kun 18 deltager i hele kurset.

Antal ugeelever = 18 deltagere x 1 kursusuge x 65 % = 11,70000

Antal årselever = antal ugeelever / 40 uger = 11,7 / 40 = 0,29250

2. Et kursus varer 8 uger. 20 personer deltager på kurset. Sidste uge er kortet ned til 5 dage.

Antal ugeelever = 20 deltagere x 7 uger = 140,00000 (den afkortede uge tæller ikke med)

Antal årselever = antal ugeelever / 40 uger = 3,50000

3. Et kursus varer 20 uger. Sidste uge er afkortet til 5 dage. 20 personer starter på kurset. 18 gennemfører kurset, en holder midt i kursusuge 4 og en holder med udgangen af kursusuge 10.

Antal ugeelever = 18 deltagere x 19 uger + 1 deltager x 3 uger + 1 deltager x 10 uger + 18 deltagere x 1 uge x 65 % = 366,70000

Antal årselever = 366,70000/40 = 9,16750

## Årselever, dagelever

På folkehøjskoler må elever, der ikke bor på skolen (dagelever), højst udgøre 15 % af årselevtallet. Dagelever derudover tæller ikke med i årselevtallet. Disse begrænsninger gælder dog ikke Borups Højskole og Suhrs Madakademiet.

På folkehøjskoler medregnes en dagelev med 70 % af en årselev, dog med 100 % på Borups Højskole.

Eksempel: En folkehøjskole har haft 3 dagelever på et 12-ugers kursus.

Antal ugeelever = 3 dagelever x 12 uger = 36

Antal årselever = 36 / 40 x 70 % = 0,63000

## Model for udbetaling af forskud og tilskud

	Jan	Feb.	Mar	Apr.	Maj	Jun	Jul	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
Grundtilskud (HØJGR)	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12
Grundtilskud senior (SENGR)	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12
Taxametertilskud, forskud (FOHØJ)	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	1/12	
Taxametertilskud (ENTAX)												1/1
Forskud trækkes (FOHØJ)												X

## Nye skoler

En ny folkehøjskole er en skole, der ikke har været virksom i hele det skoleår, der slutter i året før finansåret. Et skoleår løber fra 1. august til 31. juli efterfølgende år.

Eksempler:

1. En skole starter 1. august 2014 – eller tidligere i 2014. I finansår 2016 vil skolen ikke længere være ny, idet den har været virksom i hele skoleåret 1. august 2014 – 31. juli 2015.
2. En skole starter 1. oktober 2014 – eller senere i 2014. I finansår 2016 vil skolen stadig være ny, idet den ikke har været virksom i hele skoleåret 1. august 2014 – 31. juli 2015.

En ny folkehøjskole skal, for at være tilskudsberettiget, opfylde kravet om 24 årselever og kravet om længerevarende kurser inden 12 måneder efter kursusvirksomhedens start. Herudover skal kravene også opfyldes i det første hele finansår.

Eksempel:

En skole der starter 1.8.2015 skal have 24 årselever i perioderne:

1.8.2015 – 31.7.2016. (skoleåret)

1.1.2016 – 31.12.2016.(finansåret)

Til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, ydes **tilskud** ud fra det opnåede årselevtal i finansåret. Til nyoprettede skoler og skoler, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, ydes **forskud** ud fra det forventede årselevtal i finansåret/skoleåret. (LBK § 24, stk. 2 og stk. 3)

Der kan udbetales forskud til en nyoprettet skole og til en skole, der ikke har opnået ret til tilskud i året før finansåret, jf. lovens § 9, hvis et pengeinstitut stiller garanti for tilbagebetaling af de udbetalte beløb. Garantien skal dække udbetalingen af forskud og tilskud, indtil mindstekravene i lovens § 9 er udfyldt, dog mindst seks måneders tilskud. (BEK § 28)

## Ledelseserklæring og revisorerklæring

Alle aktivitetsindberetninger til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (styrelsen) skal ledsages af en ledelseserklæring, underskrevet af skolens leder og bestyrelsesformand, samt en revisorerklæring, underskrevet af skolens revisor (statsautoriseret eller registreret revisor). Både ledelseserklæringen og revisorerklæringen vises og udskrives sammen med det godkendte indberetningsskema på ministeriet [indberetnings og brevportal](#).

Har revisor forbehold og/eller supplerende oplysninger skal revisor bruge en anden revisorerklæring, som ligger på ministeriets hjemmeside: [www.uvm.dk/Administration/Tilskud-til-institutioner/Tilskud-til-frie-kostskoler](http://www.uvm.dk/Administration/Tilskud-til-institutioner/Tilskud-til-frie-kostskoler)

Ledelses- og revisorerklæringen fra ministeriets hjemmeside med forbehold og/eller supplerende oplysninger udfyldes, hæftes bag på den godkendte aktivitetsindberetning, og det hele sendes samlet til styrelsen.

## Indberetningskema for folkehøjskoler 2015/2016

Folkehøjskolerne tilbyder voksne elever kurser efter lovens § 1, stk. 1. Ungdomsfolkehøjskoler godkendt inden udgangen af 1971 er folkehøjskoler for unge voksne. Kurser på folkehøjskoler tilrettelægges med henblik på at øge elevernes almene, faglige og personlige kvalifikationer. (lov om folkehøjskoler, § 1, stk. 2)

Folkehøjskolerne hører i dag til under Kulturministeriet, men Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling (ministeriet) beregner og udbetaler tilskud til folkehøjskolerne på vegne af Kulturministeriet.

Folkehøjskoler skal en gang årligt indsende aktivitetsindberetning for det senest afsluttede skoleår. Indberetningen skal ske via ministeriets [indberetnings og brevportal](#).

Portalen vil blive åbnet for elektroniske indberetninger **senest den 5. september 2016**.

Når indberetningen er godkendt på portalen skal aktivitetskemaet med ledelses- og revisorerklæring udskrives og indsendes til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling **senest den 1. oktober 2016**.

Da aktivitetskemaets oplysninger danner grundlag for en korrekt beregning af skolens tilskud, er det vigtigt, at skemaet er korrekt udfyldt.

## Tilskudstyper

I 2016 gælder følgende takster:

Tilskudstype	Takst (kr.)
Grundtilskud	695.017
Ekstra grundtilskud - seniorfolkehøjskoler	700.000
Takst 1, elever, der har gennemført mindre end 2 uger af et kursus	40.192
Takst 2, elever, der har gennemført mindst 2 og mindre end 12 uger af et kursus	62.209
Takst 3, elever, der har gennemført mindst 12 uger af et kursus	106.034
Takst ved eksternt kompetencegivende undervisning	62.398
Tillægstakst, unge uden kompetencegivende uddannelse – med uddannelsesplan	42.933
Tillægstakst, unge uden kompetencegivende uddannelse – uden uddannelsesplan	16.370
Elevstøtte, elever under 18 år – kostelever (kun ungdomsfolkehøjskoler)	15.565
Elevstøtte, elever under 18 år – dagelever (kun ungdomsfolkehøjskoler)	11.045

Udover ovenstående takster er det muligt for skolerne at søge om tilskud til svært handicappede og tilskud til specialundervisning. Nærmere oplysninger kan findes her: <http://www.spsu.dk/Frie-kostskoler>

## Hjælp til udfyldelse af indberetningsskemaet

Indberetningen skal ske via Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings [indberetnings og brevportal](#). Der er udarbejdet en brugervejledning til den elektroniske indberetning. Fra skemaet på portalen er der link til både brugervejledningen og til denne tilskudsinstruks.

### **Afsnit 1: Indtægter ved anden virksomhed i finansåret 2014**

Tallene anvendes til beregning af eventuel nedsættelse af grundtilskuddet. En eventuel nedsættelse af grundtilskuddet beregnes ud fra bruttoindtægterne i det andet kalenderår før finansåret på følgende områder:

- 1) Indtægter fra kurser, der ikke er omfattet af loven.
- 2) Indtægter fra udlejning af bygninger, lokaler og arealer, dog ikke udlejning af boliger til ansatte.
- 3) Øvrige indtægter fra virksomhed, der ikke er omfattet af loven, og som ikke nævnes i nr. 1 og 2.

Grundtilskuddet nedsættes med 4 % af den del af ovennævnte indtægter, der overstiger 2,6 mio. kr.

### **Afsnit 2: Antal uger**

Her indtastes antal uger med tilskudsberettiget kursusaktivitet.

### **Afsnit 3: Kursusaktivitet**

Oplysningerne i dette afsnit viser hvor mange kurser skolen har afholdt samt hvor mange elever, der har deltaget i kurserne.

Der skal, som hidtil, udfyldes en række for hver kursuslængde skolen har afholdt i skoleåret med angivelse af, hvor mange kurser af den pågældende længde, der har været afholdt. Alle kursusuger skal medtages.

Korte kurser på mindst 4 døgn og mindre end en uge skal indtastes i den dertil beregnede række.

Afkortede start- eller slut-uger i kurser på mere end 12 uger indtastes i den dertil beregnede række.

Nedvægtningen af dageleverne og de afkortede uger samt beregningen af årselever foregår automatisk.

For **Borups Højskole** gælder, at alle elever skal indberettes som kostelever.

### **Afsnit 3.1: Årselever**

I dette afsnit skal følgende indtastes

- elever, der har gennemført kurser af 1 uges varighed eller mindre end 2 uger af et kursus med en varighed over 1 uge
- elever, der har gennemført mindst 2 uger og mindre end 12 uger af et kursus
- elever, der har gennemført mindst 12 uger af et kursus

Første og sidste linje i dette afsnit udfyldes automatisk på baggrund af oplysningerne i afsnit 3.

Når oplysninger er indtastet og der trykkes "Gem", vil afsnit 4 til 9 i skemaet blive udfyldt på baggrund af oplysningerne i afsnit 3 og 3.1.

### **Afsnit 4: Elever, der har deltaget mindre end 2 uger**



Autoudfyldes på baggrund af oplysninger i afsnit 3 og 3.1.

**Afsnit 5: Elever, der har deltaget mindst 2 uger og mindre en 12 uger**

Autoudfyldes på baggrund af oplysninger i afsnit 3.

**Afsnit 6: Elever, der har deltaget mindst 12 uger på et kursus**

Autoudfyldes på baggrund af oplysninger i afsnit 3.

**Afsnit 7-9: Tilskud til særligt prioriterede elevgrupper:**

**Afsnit 7: Ungdomsfolkehøjskoler**

Oplysningerne benyttes til at beregne tilskuddet til elever, der ikke er fyldt 18 år ved kursets start. Tilskuddet gives kun til elever på ungdomsfolkehøjskoler. Kun elever, der har gennemført mindst to uger af et kursus, der har været mindst 2 uger, må medtages. Ugelevtallet skal opgøres for både dagelever og kostelever. Der sker **ingen nedvægtning** af dagelever, idet der på finansloven er en takst til dagelever og en takst til kostelever.

**Afsnit 8: Tilskud til elever uden kompetencegivende uddannelse – med uddannelsesplan**

Følgende betingelser skal alle opfyldes, for at skolen kan opnå tilskud:

Kun elever, der har påbegyndt et kursus af mindst 12 ugers varighed, på kurser af mindst 12 ugers varighed må medregnes.

Kun elever, der er mindst 17½ år og endnu ikke fyldt 25 år ved kursets begyndelse må medregnes.

Kun elever, der ikke har gennemført en kompetencegivende uddannelse ud over 10. klasse må medregnes.

Kun elever, der gennem Ungdommens Uddannelsesvejledning er blevet målgruppevurderet til et ophold på en folkehøjskole med mentorordning mv. og har fået opholdet indskrevet i uddannelsesplanen, må medregnes.

**Afsnit 9: Tilskud til elever uden kompetencegivende uddannelse – uden uddannelsesplan**

**Følgende betingelser skal alle opfyldes, for at skolen kan opnå tilskud:**

Kun elever, der har gennemført mindst 12 kursusuger på kurser af mindst 12 ugers varighed må medregnes.

Kun elever, der er mindst 17½ år og endnu ikke fyldt 25 år ved kursets begyndelse må medregnes.

Kun elever, der ikke har gennemført en kompetencegivende uddannelse ud over 10. klasse må medregnes.

**Kun elever, der ikke har opholdet på en folkehøjskole indskrevet i uddannelsesplanen, må medregnes.**

**Afsnit 10: Beregning af årselev-andele for elever, der deltager i kompetencegivende undervisning.**

De nærmere bestemmelser og vilkår for prøveforberedende og kompetencegivende undervisning som led i kurser på folkehøjskoler fremgår af tilskudsbekendtgørelsens § 23.

Til de timer, hvor elever deltager i kompetencegivende undervisning, yder staten et tilskud med en speciel, reduceret takst. Elevtimerne skal derfor fordeles mellem den reducerede takst og de almindelige takster. Fordelingen sker på følgende måde:

En undervisningsuge er defineret som 21 timer.

Den kompetencegivende undervisning må højst udgøre 15 timer om ugen.

Den samlede undervisning (kompetencegivende samt skolens egen) skal mindst udgøre 21 timer ugentligt.

Skolens egen undervisning skal mindst udgøre 15 timer ugentligt, og mindst 11 timer heraf skal være af bred almen karakter.

Skemaet er udformet på en måde, så skolen skal beregne og indtaste så få oplysninger som muligt:

- antallet af elever på kompetencegivende undervisning, samt det antal timer, disse elever tilsammen har deltaget i kompetencegivende undervisning.

Den beregnede årselev-andel vil udløse den reducerede takst, og årselevandelen vil automatisk blive fratrukket årselevtallet i afsnit 3, 4 og 5.

Eksempel.

En folkehøjskole har efter forudgående aftaler med respektive uddannelsesinstitutioner haft 4 elever, der i løbet af skoleåret har deltaget i Hf-enkeltfag og FVU. Det samlede antal eksterne undervisningstimer for de 4 elever har været 420 timer.

Tilskudsmæssigt er konsekvensen for folkehøjskolen, at der ved skoleårets afslutning foretages en reduktion i tilskudsgrundlaget for takst 1, 2 og 3 svarende til de 420 timer, samtidig med at disse udløser en særlig takst. Beregningen sker på baggrund af en årselevnorm for den eksterne kompetencegivende undervisning, sat til 840 t (svarende til 40 uger med 21 timer pr. uge - folkehøjskolens minimumstimetal). Antallet af årselever, der udløser taksten ved ekstern kompetencegivende undervisning, og som skal fratrækkes i den almindelige tilskudsberegning, bliver dermed:  $420/840 = 0,5$  årselev.

### **Afsnit 11: Årselever omfattet af betalingsloven**

Her skal angives de årselever, der er henvist af kommunen eller anden aktør, og som er omfattet af betalingsloven. Årseleverne indgår ikke i tilskudsberegningen, men tælles med i skolens samlede årselevtal. Det fremgår af den skriftlige aftale med kommunen eller den anden aktør, hvilken type elever, i henhold til betalingsloven, der er tale om.

Hvis skolen ikke har haft elever, der er omfattet af betalingsloven kan hele afsnit 10 afsluttes, ved at klikke på "*Ingen elever under betalingsloven*".

### **Afsnit 12: Årselever i alt**

Summen af tilskudsberettigede årselever – inklusiv elever på ekstern kompetencegivende undervisning, samt årselever omfattet af betalingsloven. Herudover er der et felt, der angiver dagelevernes andel af årselevtallet. Hovedreglen er, at dagelever højst må udgøre 15 % af årselevtallet, og at dagelever herudover ikke tæller med i årselevtallet.